

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Način i postupak sprovođenja provere kvaliteta stručnog rada u hirurškoj delatnosti

Prof. dr D. Grujičić

Klinika za neurohirurgiju KCS

EDUKACIJA STRUČNIH NADZORNIKA, Beograd, 22-25. septembar 2014.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

UVOD

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Svrha provere kvaliteta je „Redukcija čekanja i ponekad štetnih odlaganja po one koji primaju negu ali i onih koji je pružaju“.

Implementacija kontrole kvaliteta je bitna upravo iz tog razloga: Primetiti neadekvatan učinak, ako se desi, što pre kako bi se mogle preduzeti korektivne mere i poboljšao tretman pacijenta.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Provera

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Vrši se na više nivoa:

- Edukacija (programi specijalizacije i njihovo sprovođenje)
- Kontrola svakog hirurga
- *Zdravstvena ustanova (direktor)*

Applications and Experiences of Quality Control to Surgical and Interventional Procedures. David Biau, Lionel Dessolle and Raphaël Porcher (2011).

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Informacije koje želimo dobiti kontrolom kvaliteta

1. Kolika je verovatnoća da će određena procedura (operacija) dovesti do merljivog poboljšanja sa prihvatljivim stepenom rizika po određenu grupu pacijenata?
2. Ukoliko je procedura potencijalno dobra koji to hirurzi poseduju najviše iskustva i najbolje navedenu proceduru mogu da sprovedu
3. Kakav je fundamentalni značaj potencijalnog poboljšanja za svakog individualnog pacijenta i u ekonomskom i u socijalnom pogledu.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Na koja od ovih pitanja imamo odgovore prema postojećim podacima

- Na pitanje 1 – postoji izvestan broj podataka (protokoli lečenja, smernice, prihvaćeni stavovi na osnovu randomizovanih studija)
- Na pitanja 2 – veoma ograničeni podaci, posebno u našoj sredini
- Na pitanje 3 – ne postoje nikakvi podaci (vezano za svaku proceduru ponaosob)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

REŠENJE

- Formiranje nacionalne baze podataka za svaku hiruršku oblast *i svaku proceduru koja se izvodi, vrstu operacije, intervencije.*

Najbolji primer baza podataka koju je napravilo Udruženje torakalnih hirurga SAda.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

KONTROLA EDUKACIJE

- Poređenje postojećih programa i njihovog sprovođenja u Srbiji i u zemljama okruženja za početak, odnosno Evropi.
- Kontinuirana edukacija (da li je za hirurga dovoljno samo prikupiti bodove na edukativnim seminarima ili svaki mora uraditi određen broj, bar tipskih operacija i intervencija na godišnjem nivou).
- Sprečiti da u određivanju programa specijalističkih i subspecijalističkih studija odlučuju ljudi u Ministarstvu zdravlja bez konsultacije struke.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Kontrola individualnog rada hirurga

- U svakoj hirurškoj ustanovi uspostaviti **HITNO** informacioni sistem.
- Analiza ne samo procenta morbiditeta i mortaliteta, već i određivanja indikacija za operativno lečenje. Klinički podaci o pacijentu.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Kontrola hirurške ustanove

- Unutrašnja provera kvaliteta stručnog rada
- Redovna spoljna provera kvaliteta stručnog rada
- Vanredna spoljna provera kvaliteta stručnog rada

Postojanje informacionog sistema u znatnoj meri olakšava sve oblike kontrole.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g.

- Општи подаци о установи – назив установе или приватне праксе, руководилац (директор) или оснивач приватне праксе
- Одговорно лице у здравственој установи односно приватној пракси у којој се ванредна провера квалитета стручног рада врши (у зависности од нивоа, примарне, секундарне или терцијерне заштите – директор ДЗ, начелник одељења, директор ЗС, директор болнице, начелници одељења, директор Клиничког центра или директор клинике, начелник одељења, директор центра).

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g.

- Podnosilac zahteva – pacijent, porodica pacijenta, direktor ustanove, profesionalna udruženja.
- Predmet – cilj nadzora – zavisi od zahteva podnosioca zahteva, ali se svodi na kontrolu postupaka u toku sprovođenja terapije
- Lice u čijem prisustvu je vršena vanredna provera kvaliteta stručnog rada – **najbolje bar dvoje ili troje iz ustanove.**
- Datum i vreme kada je vršena vanredna provera kvaliteta stručnog rada

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveri kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g.

- Opis pregledane medicinske dokumentacije i evidencije sa ocenom da li je vođena na propisani način, da li je validna i da li je potpuna:
  1. Istorija bolesti
  2. **Informisani pristanak** (u ovom trenutku sasvim nedovoljan, uopšten i zajednički za sve grane medicine – uskoro neće biti prihvatljiv, neophodno je da svaka oblast napravi onakav kakav potpisuju pacijenti svuda u Evropi, što zahteva razgovor sa pacijentom i porodicom, odnosno starateljima i navođenje svih potencijalnih komplikacija)
  3. Laboratorijski nalazi
  4. Radiološki nalazi
  5. Sprovedene ostale dijagnostičke procedure i nalazi
  6. Detaljan operativni nalaz, obavezno potpisan od strane glavnog hirurga
  7. Terapija
  8. DEKURZUSI
  9. Otpusna lista

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут”

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g.

- Opis toka lečenja sa ocenom da li su poštovana savremena dostignuća medicinskih i drugih nauka i važeće, odnosno utvrđene stručno medicinske doktrine i uputstva
  1. Da li su sprovedene sve neophodne dijagnostičke procedure i konsultacije preoperativno
  2. Da li je planirana operacija urađena prema postojećim indikacijama
  3. Komentar toka same operacije (intraoperativne komplikacije)
  4. Postoperativni tok sa ocenom da li je nastala komplikacija očekivana, ranije opisivana u literaturi, da li se mogla izbeći i da li je urađeno sve da se komplikacija prevaziđe

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g.

- Hronološki navesti preduzete medicinske mere i postupke u smislu blagovremenosti i sveobuhvatnosti u vezi sa lečenjem pacijenta
  1. Kratak opis toka bolesti
  2. Hronološki navesti postupke koji su urađeni pre operacije, obavezno i pre hospitalizacije, ako se na iste poziva istorija bolesti
  3. Tok operacije komentarisati samo ukoliko je došlo do komplikacija
  4. Postoperativni tok komentarisati u sklopu opšteg stanja pacijenta
  5. Navesti vrste terapije i sve analize (radiološke i laboratorijske) koje su rađene u postoperativnom toku i na osnovu kojih je ordinirana terapija

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.god.

- Navesti ustanovljenu praksu koja je u skladu sa utvrđenom medicinskom doktrinom i uputstvima
  1. Obavezno prokomentaristai kako se prema ustaljenoj praksi leče pacijenti sa sličnim dijagnozama
  2. Navesti da li su doktori uradili sve prema važećim principima lečenja
  3. Ukoliko je došlo do komplikacije navesti i procenat koji se navodi u svetskoj literaturi
  4. Ustanoviti da li su primenjeni terapijski postupci urađeni pravovremeno i adekvatno

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.god.

- Ocena u kojoj meri su preduzete medicinske mere i postupci bili u saglasnosti sa navedenim doktrinarnim stavovima i uputstvima

SAMO KRATAK KOMENTAR – bili su ili nisu bili u skladu sa postojećom doktrinom i preporukama struke

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveri kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.g

- Utvrđeni nedostaci u vezi sa lečenjem pacijenta
  1. Da li je dokumentacija vođena kako treba
  2. Da li su sprovedene sve dijagnostičke procedure
  3. Da li su urađene sve potrebne analize pre i posle operacije
  4. Da li je operacija planirana prema važećim medicinskim principima
  5. Da li je terapija bila adekvatna
  6. Da li je hirurški tim raspolagao **odgovarajućom opremom**
  7. Da li je pacijent trebao biti upućen u drugu ustanovu

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

Образак 4

IZVEŠTAJ O VANREDNOJ SPOLJNOJ PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA

Pravilnik o proveru kvaliteta stručnog rada 1. juni 2011.god

- Zaključak nadzornika

Sprovedene dijagnostičke i terapijske procedure su bila ili nisu bile u skladu sa važećim pravilima struke.

- Predlog mera

Predlog nabavke opreme koja je neophodna kako bi pacijent bio bezbedan

Predlog mera eventualne reorganizacije (dežurstva, hitnost pregleda i slično)

Potpisi

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

ŠTA JE NEOPHODNO IMATI U VIDU KADA SE VRŠI PROVERA KVALITETA RADA U HIRURŠKOJ USTANOVU

1. Direktna odgovornost hirurga za zahvat koji je izveo – pojava neposredne postoeprativne komplikacije na koju je mogao da utiče
2. Direktna odgovornost anesteziologa
3. Direktna odgovornost tehničke službe za neispravnost aparata
4. Direktna odgovornost rukovodstva ustanove zbog nedostatka odgovarajuće opreme

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

ŠTA JE NEOPHODNO IMATI U VIDU KADA SE VRŠI PROVERA KVALITETA RADA U HIRURŠKOJ USTANOVI

- Direktna “odgovornost” pacijenta
  1. Postojanje nedijagnostikovanog poremećaja koagulacije za koji pacijent ne zna
  2. Prećutana hronična ili akutna bolest

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE

Институт за јавно здравље Србије
„Др Милан Јовановић Батут“

REŠENJE

- Bolja edukacija i kontinuirana edukacija vezana za konkretnu specijalnost a ne samo bodove – godišnji broj operacija klasifikovanih prema težini
- INFORMATIČKI SISTEM za celu Srbiju ili bar za određenu zdravstvenu ustanovu
- Češća unutrašnja kontrola (inicijator kolegijum)
- **AKREDITACIJA USTANOVA**